

луги 11 554,4 тис. туристів [3]. У тому ж році, за інформацією Управління туризму Київської міської державної адміністрації, столицю відвідали 4 млн туристів. У минулому 2018 році для фізичних осіб-підприємців, які є власниками колективних засобів розміщення, навіть було скасоване подання галузевої статистичної звітності, що ускладнює попереднє порівняння. Реєстр податкових агентів, які справляють туристичний збір, розміщений на офіційному сайті Одеської міської ради, на даний час налічує 417 суб'єктів, у тому числі – 326 фізичних осіб-підприємців. При зверненні до популярного сайту онлайн-бронювання послуг розміщення Booking.com легко побачити, що в Одесі наявні більше 5 тис. пропозицій поселення туристів.

З причин низької ефективності податкового адміністрування, власники індивідуальних засобів розміщення не тільки не перераховують туристичний збір, але також практично не сплачують податок на нерухомість, що мав би стати аналогом корпоративних податків готелів.

Такий стан справ помітно змінює конкурентну ситуацію на ринку готельних послуг. Сумлінні платники туристичного збору опиняються в завідомо програшному конкурентному становищі щодо індивідуальних засобів розміщення туристів.

Змінити ситуацію, що склалась, можна шляхом внесення змін у податкове законодавство, стосовно туристичного збору (передусім, суттєво зменшивши кількість необґрунтованих пільг), кардинально змінивши підхід до статистичних спостережень за наданням послуг розміщення і, головним чином, покращивши фіскальний контроль над усіма податковими агентами, включаючи тих, хто не визнає за собою цей статус.

Список використаних джерел: 1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції: монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименка, О. Л. Михайлюк. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 332 с. 2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI у поточній редакції від 01.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 3. Статистичний бюлетень Державної служби статистики України «Колективних засоби розміщення в Україні у 2017 році». URL: <http://ukrstat.gov.ua/>.

УДК 336.143

В. М. Пастернак, студент

Науковий керівник: **С. П. Барановська**, канд. екон. наук, доцент

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Ключові слова: оподаткування, податкова система, податкове навантаження, податки.

Важливу роль у розвитку економіки відіграє стан системи оподаткування. Завдяки цій системі здійснюється регулювання економічної соціальної та інвестиційної діяльності. Проблема оподаткування підприємств належить до тих, які потребують особливої уваги, оскільки податки формують грошові кошти держави та різносторонньо впливають на суб'єкти господарювання.

Згідно з визначенням, податок на прибуток підприємств – це прямиий податок, сплачуваний підприємствами з прибутку, одержаного від реалізації продукції (робіт, послуг), основних фондів, нематеріальних активів, цінних паперів, валютних цінностей, інших видів фінансових ресурсів та матеріальних цінностей, а також із прибутку від орендних операцій, роялті та від зареалізаційних операцій [1]. Дійсна податкова система України формувалась довгий період, проте нині її не можна вважати досконалою. Сьогодні можна відслідкувати певні недоліки, які стосуються оподаткування підприємств, що, звісно ж, негативно впливає на їх діяльність.

Спочатку варто згадати відсутність стабільної податкової системи. Це передусім проявляється в частій зміні видів податків та їх ставок, у неоднозначності викладу інформації в податковому законодавстві, суперечність окремих норм законів один одному. Також негативним фактором є складність системи оподаткування, а саме раціональний вибір показників, які б достовірно відображали рівень податкового навантаження та його розподіл між споживанням, доходами і майном, а також між категоріями платників. Спочатку в Податковому кодексі як базова ставка податку на прибуток визначалась ставка 16 %, поступово вона підвищилась до 18 %. [2]. Нерівномірність податкового навантаження – це також один із недоліків податкової системи. Внаслідок чого виникає ситуація, за якої через ухиляння від сплати

податків одними підприємствами страждають ті, які, не маючи пільг, чесно сплачують їх. Це призводить до погіршення фінансового становища конкретних підприємств, і як результат, погіршення загального економічного клімату в державі.

Наявність цих негативних факторів також зумовлює те, що підприємці для максимізації свого прибутку вдаються до неправомірних схем з метою уникнення сплати податків або зменшення їх суми, що суттєво впливає на наповнення бюджету України.

Отже, для розвитку економіки країни необхідним є нагальне вирішення зазначених проблем шляхом реформування чинної податкової системи. Слід встановити оптимальні розміри податків, які не гальмуватимуть розвиток підприємств і водночас забезпечать достатню кількість надходжень до державного бюджету.

Список використаних джерел : 1. Об'єкт оподаткування і порядок обчислення оподаткованого прибутку. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=002ORB3C8C>. 2. Ставка податку на прибуток – 2019. URL: <http://www.buhoblik.org.ua/nalogi/nalog-na-pribyl/559-stavka-podatku-na-pributok-2013.html>.

УДК 336.227.1

Т. М. Дзюмак, студентка, обліково-фінансовий факультет

Науковий керівник: **А. О. Нікітішин**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

***Ключові слова:** подвійне оподаткування, резидент, нерезидент, оборот, платник податку, база оподаткування, прибуток, єдиний соціальний внесок, податок на додану вартість, податкове зобов'язання.*

В умовах ринкової економіки та євроінтеграції, зростання обсягів оборотів від зовнішньоекономічної діяльності країни, виходу вітчизняних товаровиробників на світовий ринок з метою прибуткового капіталовкладення, суб'єкти господарювання стикаються зі значною низкою правових проблем, у тому числі у сфері справляння податків. Однією з таких дилем є поняття так званого «подвійного оподаткування», яке виникає не тільки під час здійснення експортних (імпортних) операцій юридичних осіб із нерезидентами, а й на митній території України.

Враховуючи, що з метою уникнення дворазових претензій на той самий дохід та з податковими органами інших держав Україна підписала двосторонні угоди з багатьма країнами про уникнення подвійного оподаткування на деякі товари згідно з УКТ ЗЕД та передбачила подібні норми застосування міжнародних договорів у статті 13 ПКУ, в межах нашої держави досі залишається актуальним питання про надмірне податкове навантаження як юридичних (фізичних) осіб, так і пересічних громадян. Основним документом для реалізації резидентами свого права, наданого двосторонніми угодами, залишається Наказ ДПА України № 173 від 12.04.2002 «Про підтвердження статусу податкового резидента України» [1].

Не можна вважати безпідставною думку про те, що держава стягує у платників податків майже 60 % їхніх доходів, і це залишається фактом. У такому випадку фіскальна функція податків навіть вдвічі перевиконується. Як результат, з одного боку, недовим є високий рівень тіньової економіки, численні «схеми» ухилення від сплати податків, набуття офшорного статусу а з іншого – внаслідок такого процесу бюджет наповнюється необхідними фінансовими ресурсами для задоволення соціальних потреб, основним джерелом яких є податки та збори. Завданням держави є виключно максимальне нагромадження резервів та відсутність децентралізованого їх розподілу. У зв'язку з цим постає проблема пошуку пріоритетних та перспективних механізмів оподаткування, які насамперед не мали б деструктивного впливу на наміри платників.

Вперше явище подвійного оподаткування у сфері податкових відносин дослідив М. Селігман у своїх працях (1895). Згідно з його поглядами, подвійне оподаткування – оподаткування одного об'єкта податку аналогічним податком за той самий проміжок часу. Це як дуже давній, так і новий феномен, особливість якого полягає у простому бажанні підвищити надходження до бюджету. Проблема подвійного оподаткування виникає в таких випадках: при оподаткуванні суми прибутку підприємства, що розподіляється; при здійсненні розрахунків із державними цільовими фондами; при нарахуванні та сплаті сум ПДВ на реалізовані товари, роботи, послуги. Залежно від форми подвійного оподаткування можна виділити по-